

UKRAYNA

ÜLKE RAPORU

Tarih 18/08/2021

İÇİNDEKİLER

GENEL BİLGİLER	
1. GENEL EKONOMİK GÖRÜNÜM	
2. TÜRKİYE – UKRAYNA EKONOMİK İLİŞKİLERİ.....	
3. UKRAYNA’NIN DIŞ TİCARETİ	
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR	
5. TÜRKİYE UKRAYNA DIŞ TİCARETİ ÜRÜN GRUPLARI	
6. UKRAYNA’NIN ÜLKELERE GÖRE İTHALAT VE İHRACATI.....	
7. 2020 YILI SAKARYA – UKRAYNA TİCARET VERİLERİ.....	
8. UKRAYNA’NIN ÜYESİ OLDUĞU BAŞLICA ULUSLARARASI KURULUŞLAR.....	
9. CEVİZ İTHALATI KONUSUNDA KISA BİLGİ NOTU.....	
10. İLETİŞİM.....	
11. KAYNAKLAR.....	

GENEL BİLGİLER

Resmi Adı: UKRAYNA

Cumhurbaşkanı: Volodımır Zelenskıy

Etnik Gruplar: %77,8 [Ukraynalılar](#), %17,3 [Ruslar](#), %4,9 diğer/belirtilmemiş

Yüz Ölçümü: 603.549 km²

Toplam Nüfus: 48.457.102

GSYİH Kişi Başına: 13.943 \$

Diller: Ukraynaca

Başkent: Kiev

Para Birimi: Grivna (UAH)

1- GENEL EKONOMİK GÖRÜNÜM

GSYH (milyar \$): 150	Enflasyon Oranı (%): 8,7
Reel GSYH Büyüme Oranı(%): 3,3	GSYH Sektörel Dağılımı (%): Tarım: 12,2 Sanayi: 28.6 Hizmet: 60
Nüfus (milyon): 44,7	İhracat (milyar \$): 47,3
Kişi Başına GSYH(\$): 3.592	İthalat (milyar \$): 57,1
İşsizlik Oranı (%): 9,8	Döviz Rezervi (milyar \$): 21

Kaynak: Economist Intelligence Unit ve Ticaret Bakanlığı verileri (2018-2019)

Başlıca ticaret ortakları: Rusya, Almanya, Çin, Belarus, Türkiye, Polonya ve İtalya

Başlıca ihracat kalemleri: Gıda ve tarım ürünleri, metaller, tel, kablo, azotlu mineral, gübre

Başlıca ithalat kalemleri: Yakıt ve enerji, ilaç, otomobil, makine ve ekipman, kimyasal ürünler

Kaynak: www.mfa.gov.tr

2- TÜRKİYE- UKRAYNA EKONOMİK İLİŞKİLERİ

- Türkiye-Ukrayna ekonomik ilişkileri

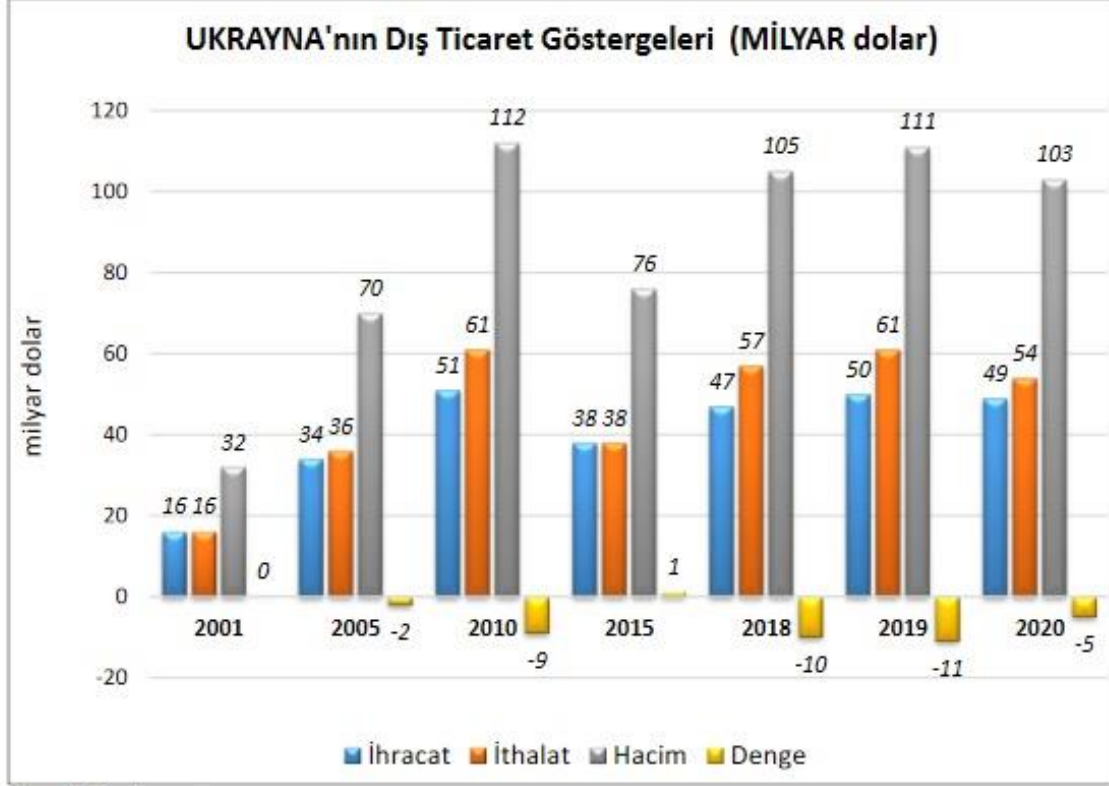
	2015	2016	2017	2018	2019	2018/2019 % Değişim
İhracatımız	1,181	1,330	1,465	1,684	2,156	28
İthalatımız	3,519	2,596	2,936	2,753	2,725	-1,2
Ticaret Hacı	4,700	3,926	4,401	4,437	4,881	10
Denge	-2,338	-1,266	-1,471	-1,069	0,569	

- Kaynak: 2015-2019 TÜİK (milyon Dolar)
- İhraç edilen başlıca ürünler:** Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar, demir ve çelik, elektrikli makine ve cihazlar, telefon cihazları
- İthal edilen başlıca ürünler:** Demir ve çelik, hububat, mısır, yağlı tohum ve meyvalar, muhtelif tane, tohum ve meyveler, soya fasulyesi, gıda sanayisinin kalıntı ve döküntüleri
- Ülkemizi ziyaret eden Ukraynalı turist sayısı 2015 yılında 707 bin, 2016 yılında ise %48 artış göstererek 1 milyon 45 bin olarak gerçekleşmiştir. 2017 yılında ise önceki yıla kıyasla %23'lük artışla 1 milyon 284 bin Ukraynalı turist ülkemizi ziyaret etmiştir. 2018 yılında, 2017 yılına kıyasla %8 artışla 1.386.934'e ulaşan Ukraynalı turist sayısı, 2019 yılında 1.547.996'ya yükselmiştir (2018 yılına kıyasla %11,64 artış).
-

3- UKRAYNA’NIN DIŞ TİCARETİ

Genel Durum

Ülkenin Dış Ticareti

2020 yılı rakamları değerlendirildiğinde Ukrayna'nın toplam dış ticaret hacminin 103 milyar dolara ulaştığı görülmektedir. Buna göre Ukrayna'nın ihracatı 2020 yılında 49 milyar dolar, ithalatı ise 54 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

2020 yılında 49 milyar dolarlık (%0,9 azalan) ihracatla dünyada 52. sırada olan Ukrayna'nın ihracat yaptığı başlıca ülkeler Çin (%14,4), Polonya (%7) ve Rusya (%5,5) 'dır. Ülkenin ihracatında Türkiye %4,9 pay ile 4. sırada yer almaktadır.

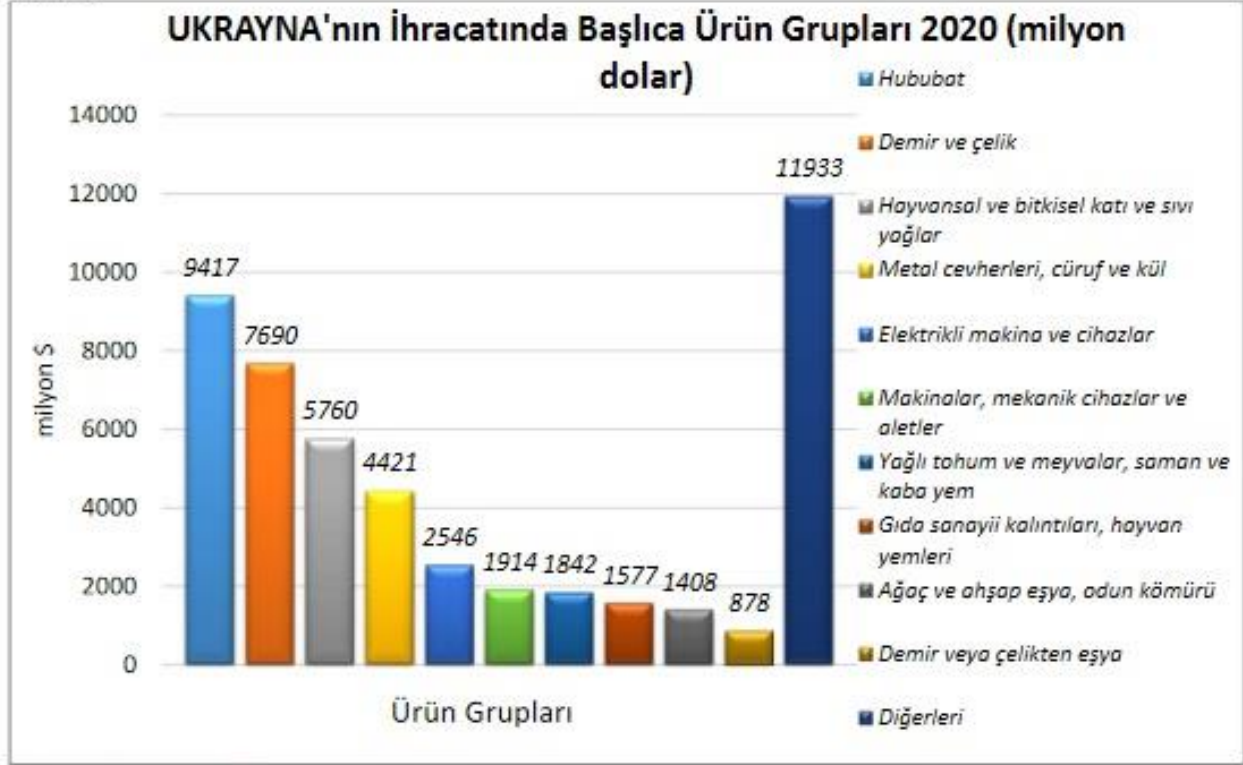
Ülkenin 2020 yılında ihraç ettiği başlıca ürünler Tohum Yağları (%10,8), Mısır (%9,9) ve Demir Cevheri (%8,6) dir.

2020 yılında 54 milyar dolarlık (%11 azalan) ithalatla dünyada 48. sırada yer alan ülkenin ithalat yaptığı başlıca ülkeler arasında Çin %15,5 ile 1. Sırada, Almanya %9,8 ile 2.sırada ve Rusya %13 ile 3.cü sırada Türkiye %4,5 ile 7. Sırada yer almaktadır.

2020 yılında ithal ettiği başlıca ürünler ise Otomobiller (%6,5), Petrol Yağları(%6,2) ve İlaç(%3,6)'dır.

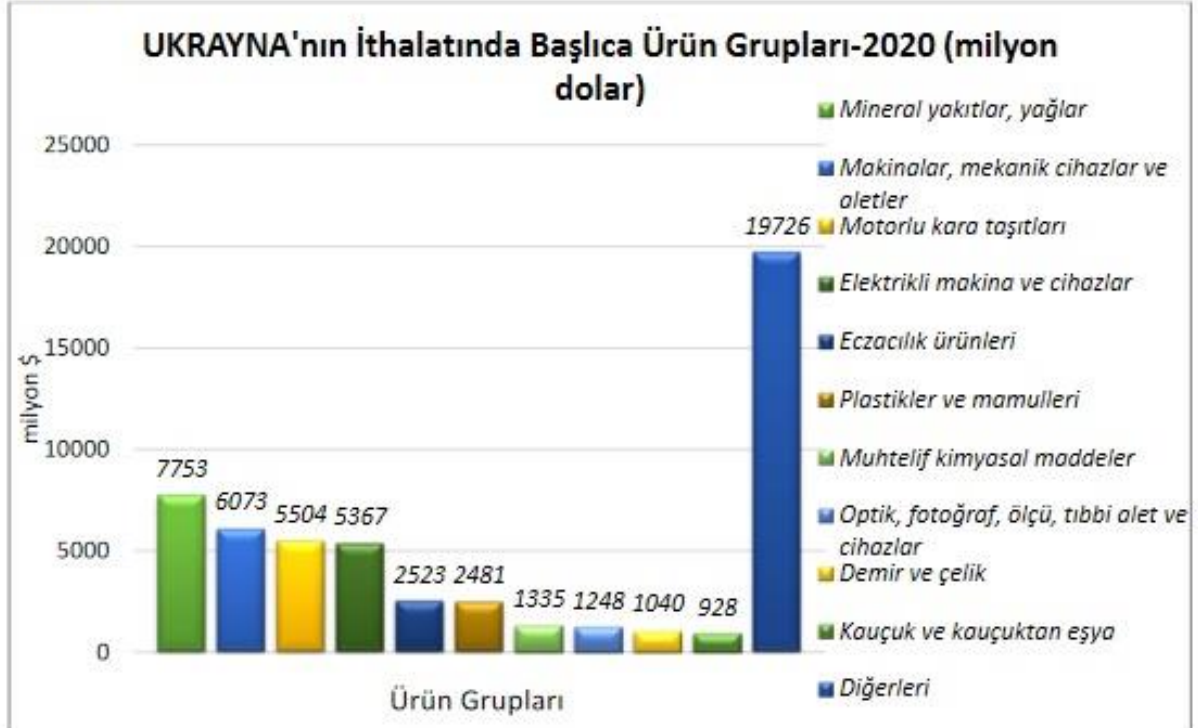
Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

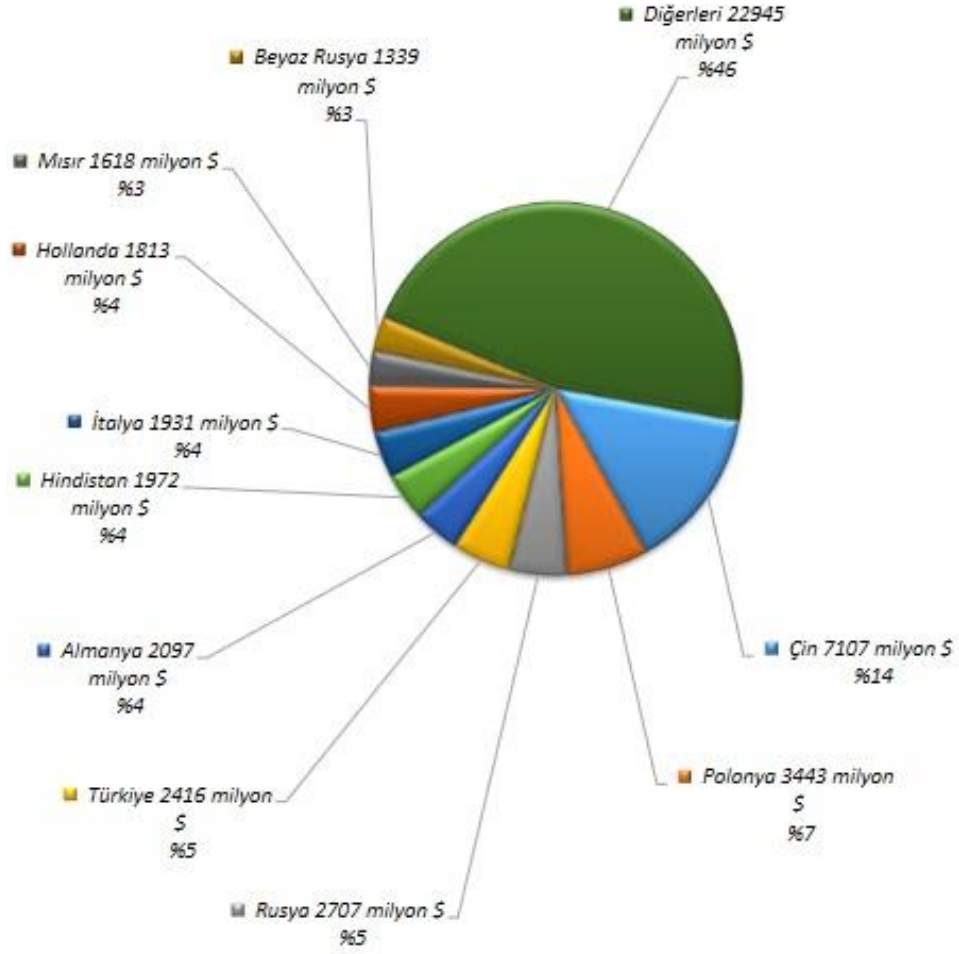
Kaynak: Trademap

İthalat

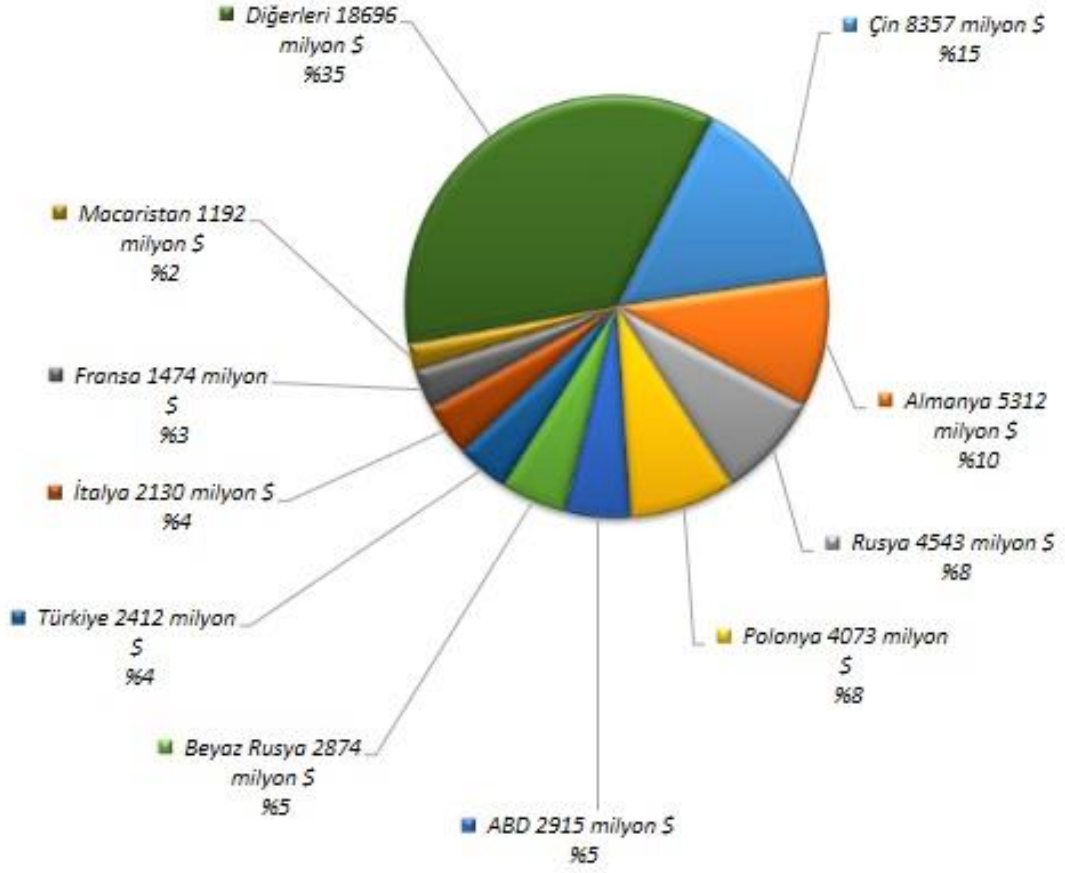
Kaynak: Trademap

UKRAYNA'nın Ülkelere Göre İhracatı 2020 (milyon dolar, %
pay)

Kaynak: www.trademap.org

UKRAYNA'nın Ülkelere Göre İthalatı 2020 (milyon dolar, %
pay)

Kaynak: www.trademap.org

4- DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

19 Mart 1996 tarihinde Ukrayna Parlamentosu, Yabancı Yatırımlar Kanunu'nu kabul etmiştir. Ukrayna kanunları uyarınca kurulan ve kuruluş sermayesinde yabancı yatırım payı en az %10 olan şirket ve yatırımlar “yabancı sermaye yatırımı” sayılmaktadır. Ukrayna'da ekonomik ve ticari faaliyetlerde bulunan yabancı yatırımcılar, Ukrayna Kanunlarında ve Ukrayna'nın uluslararası anlaşmalarında aksi belirtilmedikçe, Ukraynalı kişilerin sahip olduğu hak ve sorumluluklara sahiptir. (<https://investmentpolicy.unctad.org/investment-laws/laws/253/ukraine-law-on-the-regime-of-foreign-investments>)

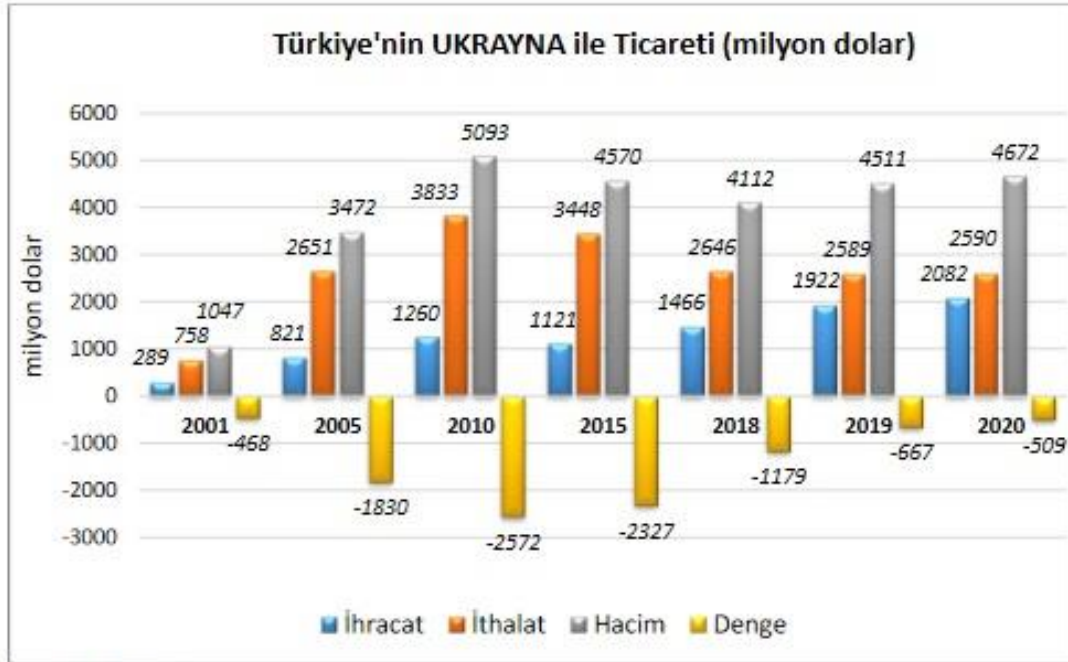
Ukrayna'da yabancı sermaye yatırımları millileştirmeye tabi değildir. Devlet organları, tabii afet, kaza, salgın hastalık ve salgın hayvan hastalığı durumlarında tahliye tedbirlerinin alınması durumları haricinde yabancı yatırımları istisna edemez.

Doğrudan Yabancı Yatırım İstatistikleri, Milyon Dolar

Veriler	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ülkeye giren DYY	3.1	3.4	2.8	2.5	3.0	0.8	2.2	3.8	3.8
Ülkeye giren DYY (% GSYİH)	3,4	3,7	2,5	1,9	2,0	0,6	1,4	2,3	2,1
Ülkeye giren DYY (Gayrisafi sabit sermaye yatırımlarındaki payı, %)	24,7	23,8	16,0	10,7	11,0	3,6	10,2	16,0	14,8
Ülkeden çıkan DYY	0.0	-0.2	-0.2	-0.1	-0.6	-0.3	-0.4	-0.5	-0.5
Net DYY	3.0	3.3	2.6	2.4	2.4	0.5	1.8	3.4	3.3
DYY stoğu	38.4	32.1	31.2	31.6	32.9	33.7	35.9	39.7	43.5
Kişi başına DYY stoğu (\$)	900,6	755,2	737,3	749,3	783,2	805,6	861,8	957,0	1.053,0
DYY stoğu (% GSYİH)	42,1	34,4	27,8	24,1	21,4	23,2	23,6	23,9	24,4
Ülkeye giren DYY açısından dünyadaki payı (%)	0,10	0,13	0,14	0,31	0,28	0,08	0,20	0,34	0,33
DYY stoğu açısından dünyadaki payı (%)	0,15	0,11	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,11	0,12

Kaynak: EIU

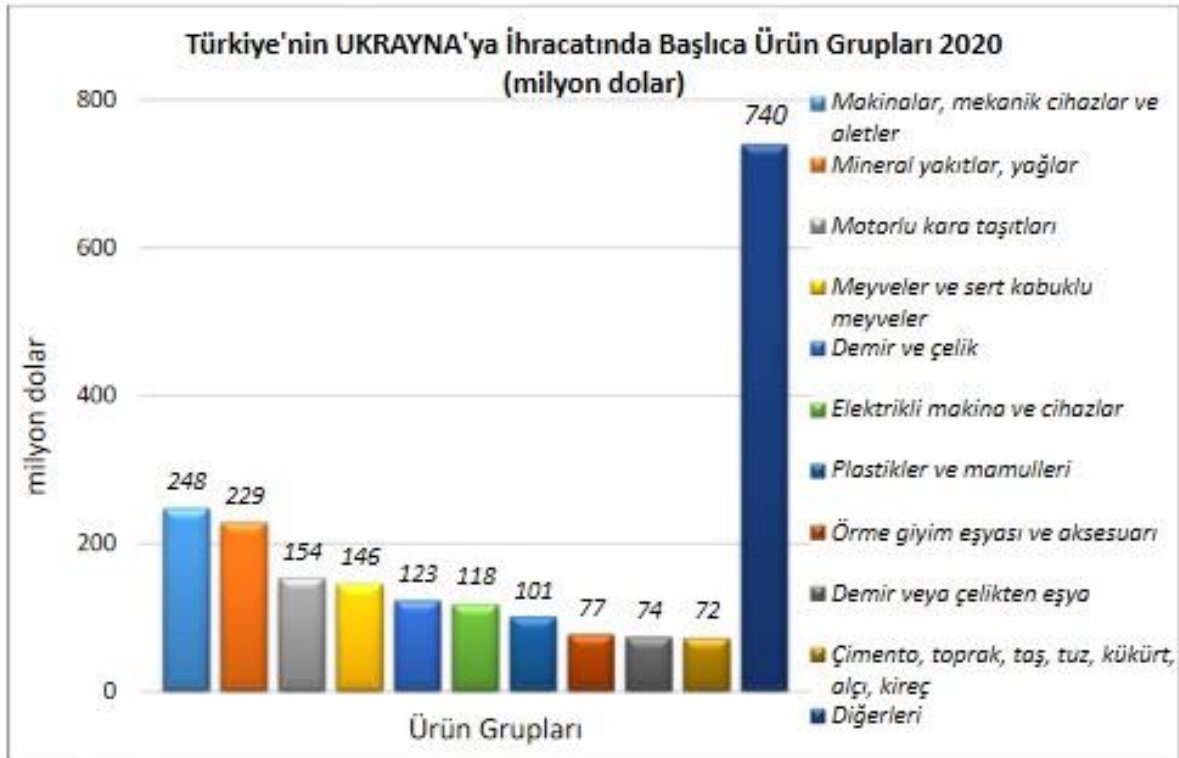
5- TÜRKİYE – UKRAYNA DIŞ TİCARETİ VE ÜRÜN GRUPLARI

Kaynak: Trademap

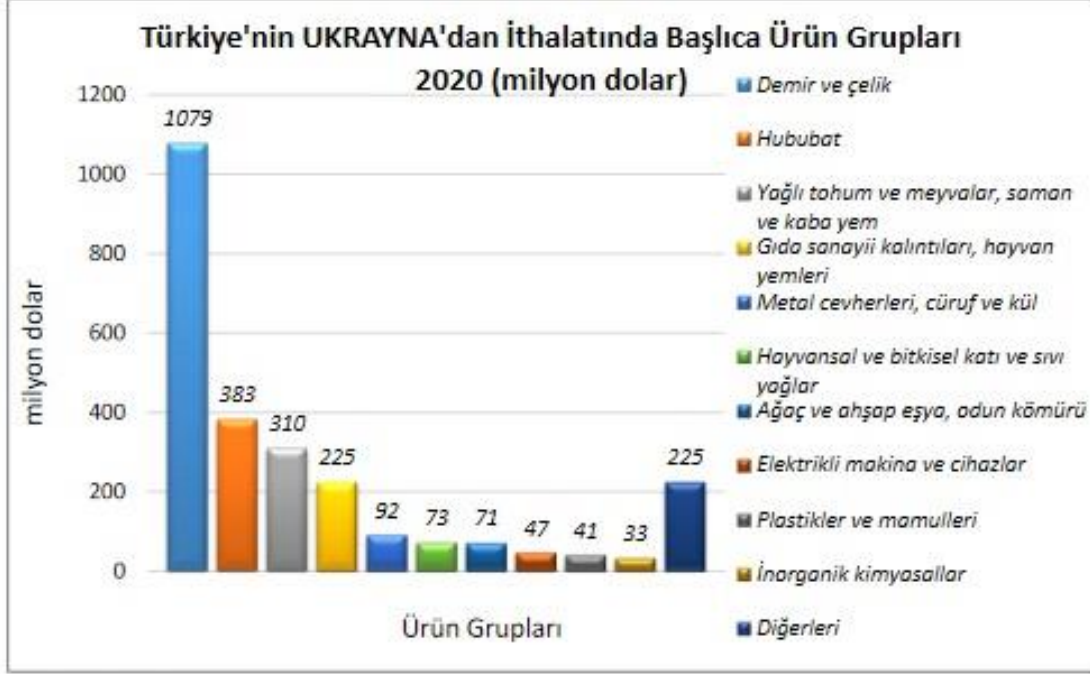
Kaynak: www.trademap.org

Türkiye'nin Ukrayna'ya İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

Türkiye'nin Ukrayna'dan İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

Kaynak: www.trademap.org

6- UKRAYNA’NIN ÜLKELERE GÖRE İTHALAT VE İHRACATI

Ukrayna’nın Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2018	2019	2020	Pay (% 2020)	Değişim (% 2019-2020)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		57 187 093	60 684 881	53 978 092	100	-11,1
1.	Çin	7 608 356	9 203 749	8 357 191	15,5	-9,2
2.	Almanya	5 983 332	5 983 923	5 311 665	9,8	-11,2
3.	Rusya	8 090 391	6 984 910	4 542 936	8,4	- 35
4.	Polonya	3 641 876	4 103 825	4 073 191	7,5	-0,7
5.	ABD	2 968 054	3 261 972	2 914 860	5,4	-10,6
6.	Beyaz Rusya	3 786 929	3 751 913	2 874 384	5,3	-23,4
7.	Türkiye	1 714 302	2 344 291	2 411 715	4,5	2,9
8.	İtalya	2 035 128	2 072 040	2 130 028	3,9	2,8
9.	Fransa	1 480 705	1 652 828	1 474 013	2,7	-10,8
10.	Macaristan	1 260 240	1 250 899	1 192 019	2,2	-4,7
11.	İsviçre	1 645 425	1 592 643	1 164 915	2,2	-26,9
12.	Japonya	737 434	962 881	1 075 076	2	11,7
13.	Çekya	1 034 786	1 160 495	951 397	1,8	- 18
14.	Slovakya	525 879	651 554	873 459	1,6	34,1
15.	İngiltere	892 054	769 691	817 848	1,5	6,3

Kaynak: Trademap

Ukrayna’nın Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2018	2019	2020	Pay (% 2020)	Değişim (% 2019-2020)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		47 334 680	49 853 049	49 388 093	100	-0,9
1.	Çin	2 200 142	3 590 068	7 107 290	14,4	98
2.	Polonya	3 257 237	3 294 836	3 442 564	7	4,5
3.	Rusya	3 652 428	3 242 814	2 706 729	5,5	-16,5
4.	Türkiye	2 352 353	2 617 099	2 416 037	4,9	-7,7
5.	Almanya	2 208 347	2 382 976	2 097 352	4,2	- 12
6.	Hindistan	2 175 941	2 019 966	1 971 863	4	-2,4
7.	İtalya	2 631 371	2 420 676	1 930 526	3,9	-20,2
8.	Hollanda	1 603 531	1 848 415	1 813 338	3,7	-1,9
9.	Mısır	1 556 938	2 254 076	1 618 057	3,3	-28,2
10.	Beyaz Rusya	1 304 196	1 549 696	1 339 121	2,7	-13,6
11.	Macaristan	1 646 045	1 562 799	1 258 719	2,5	-19,5
12.	İspanya	1 369 890	1 499 637	1 253 134	2,5	-16,4
13.	Romanya	932 649	1 005 591	1 086 554	2,2	8,1
14.	ABD	1 113 077	974 742	982 333	2	0,8
15.	Çekya	878 036	920 426	823 197	1,7	-10,6

Kaynak: Trademap

Türkiye'nin Ukrayna'dan İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2018	2019	2020	Pay (%, 2020)	Değişim (%, 2019-2020)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		2 645 555	2 589 282	2 590 265	100	0
7207	Demir veya alaşımsız çelikten yarı mamuller	358 529	147 043	486 544	18,8	230,9
7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik >= 600 mm)	334 743	274 540	329 597	12,7	20,1
1201	Soya fasulyesi	305 863	430 760	278 543	10,8	-35,3
1001	Buğday ve mahlut	51 939	224 324	246 435	9,5	9,9
1005	Mısır	118 807	341 830	121 405	4,7	-64,5

Türkiye'nin Ukrayna'ya İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2018	2019	2020	Pay (%, 2020)	Değişim (%, 2019-2020)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		1 466 070	1 921 799	2 081 647	100	8,3
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	25 571	130 881	217 229	10,4	66
0805	Turunçgiller (taze/kurutulmuş)	85 591	89 768	98 257	4,7	9,5
7210	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri, genişlik ≥600 mm (kaplanmış)	12 096	43 768	54 131	2,6	23,7
8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	36 921	36 528	51 602	2,5	41,3
8703	Otomobiller	45 013	53 699	45 709	2,2	-14,9

7- 2020 YILI SAKARYA – UKRAYNA TİCARET VERİLERİ

Yıl	İl	Ülke adı	İhracat Dolar	İthalat Dolar
2020	Sakarya	Ukrayna	35.604.766.	2.411.715

8- Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar

- ☐ Birleşmiş Milletler
- ☐ Bağımsız Devletler Topluluğu
- ☐ Uluslararası Para Fonu (IMF)
- ☐ Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT)
- ☐ Avrupa Konseyi
- ☐ Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü
- ☐ Avrasya Ekonomik Topluluğu (gözlemci statüsünde)
- ☐ Dünya Ticaret Örgütü
- ☐ EBRD (Avrupa Yatırım ve Kalkınma Bankası)
- ☐ IFC (Uluslararası Finans Kuruluşu)
- ☐ CCC (Gümrükler İşbirliği Konseyi)
- ☐ ECE (Avrupa Ekonomik Komisyonu)
- ☐ ISO (Uluslararası Standardizasyon Örgütü)

9- Ceviz İthalatı Konusunda Kısa Bilgi Notu

Türkiye'nin 2014-2015 sezonunda 34 bin ton olan ceviz ithalatı 2015-2016 sezonunda 64 bin tona yükseldi. Bir sonraki sezon, 2016-2017'de 66 bin ton, 2017-2018 sezonunda ise 77 bin ton ceviz ithalatı yapan Türkiye, 2018-2019 sezonunda ithalat 103 bin tona ulaştı. Aynı dönemde ceviz ihracatı ilk 4 sezonda 8 bin ton civarında olurken 2018-2019 sezonunda 30 bin tona çıktı.

Ceviz dış ticaret verileri kabuklu ve kabuksuz olarak incelendiğinde 2019 yılında Türkiye'nin kabuklu ceviz ihracat değeri yaklaşık 42 bin dolar. Kabuksuz ceviz ihracat değeri ise 26.2 milyon dolar. Aynı dönemde kabuklu ceviz ithalat değeri yaklaşık 106 milyon dolar, kabuksuz ceviz ithalat değeri 23 milyon dolar oldu. Türkiye toplamda 129 milyon dolarlık ceviz ithal ederken 26.2 milyon dolarlık ihracat yaptı. Toplamda 100 milyon dolardan fazla dış ticaret açığı var.

Türkiye kabuklu ceviz ithalatının yüzde 70'ini Şili, Ukrayna ve Amerika'dan yapıyor. Kabuksuz iç ceviz ithalatında ise yüzde 75'lik payla Ukrayna ve Hindistan önemli bir yere sahip. Ceviz ihracatı ise Kuzey Kıbrıs'a ve Suudi Arabistan'a yapıyor.

10- İletişim

Ukrayna Büyükelçiliği

Posta adresi: Sancak, 512. Sk. No:17, 06550 Çankaya/Ankara

Tel: (0312) 440 52 89

11- KAYNAKLAR

- www.trademap.org
- www.tuik.gov.tr
- www.mevzuat.net
- www.tim.org.tr
- www.mfa.gov.tr